

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **Z. K. s.r.o.** so sídlom v B., zastúpený JUDr. F. N., advokátom Advokátskej kancelárie F. so sídlom v B., proti povinnému: **J. G.**, bytom v S., **o vymoženie 352,75 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 1 Er 2205/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. augusta 2008 sp.zn. 4 CoE 110/2008, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 21. júla 2008 č.k. 1 Er 2205/2008-21 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 28. augusta 2008 sp.zn. 4 CoE 110/2008, ako aj uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 28. januára 2009 č.k. 1 Er 2205/2008-40, **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Dňa 23. apríla 2008 podala obchodná spoločnosť Z. K. s.r.o. na exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. V. K. návrh na vykonanie exekúcie vymožením sumy 10 627,-- Sk a jej príslušenstva na základe exekučného titulu - platobného výmeru z 24. mája 2005 č. 455/2005, vydaného správcom konkurznej podstaty úpadcu P. so sídlom v B.. V návrhu na vykonanie exekúcie Z. K. s.r.o. tiež uviedla, že pohľadávka z predmetného platobného výmeru jej bola postúpená pôvodným veriteľom zmluvou zo 7. júla 2005.

Podaním doručeným Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom (exekučný súd) 2. mája 2008 požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

K žiadosti súdny exekútor pripojil návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul a kópiu zmluvy o postúpení pohľadávky.

Exekučný súd listom z 5. mája 2008 vyzval súdneho exekútora, aby v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) vyzval zástupcu v návrhu označeného oprávneného na predloženie overenej kópie zmluvy o postúpení pohľadávky a zoznamu pohľadávok v časti preukazujúcej prechod pohľadávky splnenia ktorej sa exekúciou domáha.

Zástupca oprávneného v prílohe listu, ktorý bol doručený exekučnému súdu 22. mája 2008, predložil súdu notárom overenú kópiu Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 7. júla 2005 spolu s prílohou pohľadávok por. č. X. až X. (vymáhaná pohľadávka je vedená pod por. č. X.).

Exekučný súd uznesením z 21. júla 2008 č.k.1 Er 2205/2008-21 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súdny exekútor k žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pripojil neoverenú časť prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú ale nemožno považovať za právne relevantný dokument preukazujúci prechod konkrétnej pohľadávky na oprávneného.

Proti uzneseniu exekučného súdu podala obchodná spoločnosť Z. K. s.r.o. odvolanie. K odvolaniu znova pripojila notárom overenú Zmluvu o postúpení pohľadávok a aj notárom overené „Prílohy k znaleckému posudku vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty zložky majetku - pohľadávok úpadcu P. v konkurze voči platiteľom poisťného a samoplatcom“.

Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) uznesením z 28. augusta 2008 sp.zn. 4 CoE 110/2008 potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie exekučného súdu. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že exekučný súd postupoval správne, keď neoverenú prílohu zmluvy nepovažoval za právne relevantný dokument preukazujúci prechod vymáhanej pohľadávky na oprávneného. Podľa odvolacieho súdu „náležité overené dokumenty boli nevyhnutné ako podklad pre rozhodnutie súdu prvého stupňa“. Dodal, že oprávnený spolu s odvolaním síce predložil súdu notárom overenú kópiu časti prílohy, z notárskych doložiek ale vyplýva len to, že listiny (kópia zmluvy o postúpení pohľadávok

a kópia časti prílohy) súhlasia s originálmi, ale „nie je z nich zrejmé, resp. neosvedčujú pravosť podpisov účastníkov zmluvných strán.“

Exekučný súd potom uznesením z 28. januára 2009 č.k. 1 Er 2205/2008-40 exekúciu podľa ustanovenia § 44 ods. 3 Exekučného poriadku zastavil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (generálny prokurátor) mimoriadne dovolanie. Uviedol, že tak robí na podnet oprávneného, pretože napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon, pričom ochranu práv a zákonom chránených záujmov nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Mimoriadne dovolanie odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci [dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.)]. Na odôvodnenie svojho mimoriadneho opravného prostriedku okrem iného uviedol: „Z právneho poriadku nevyplýva povinnosť účastníkov zmluvy o postúpení pohľadávky overiť pravosť podpisov na zmluve, formálnou náležitosťou je jej písomná forma, ktorá nevyžaduje overenie podpisov. Oprávnený k návrhu na vykonanie exekúcie doložil neoverenú zmluvu a časť jej prílohy. Na základe výzvy súdu a po vydaní rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie svoj návrh doplnil o overenú zmluvu o postúpení pohľadávok a overenú časť prílohy preukazujúcej postúpenie vymáhanej pohľadávky. Oprávnený týmto dostatočne v súlade s § 37 ods. 3 EP preukázal postúpenie pohľadávky voči povinnému. Rozhodnutie krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie okresného súdu napriek tomu, že oprávnený dostatočne preukázal prechod práva z exekučného titulu, spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.“ Z týchto dôvodov generálny prokurátor navrhol uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Účastníci konania sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutie nie je správne; jeho nesprávnosť však spočíva v inej vade než v mimoriadnom dovolaní uvádzanej.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Dospel k záveru, že konanie exekučného súdu a odvolacieho súdu má vadu, v dôsledku ktorej sa obchodnej spoločnosti Z. K. s.r.o. odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie

uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je odvolanie prípustné. Podľa § 37 ods. 3 prvá až tretia veta Exekučného poriadku proti inému, než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Podľa § 38 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku).

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. V súvislosti s tým najmä skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule, či oprávnený v prípade, ak nie je totožný s osobou, ktorej bolo priznané právo exekučným titulom, alebo ak označil za povinného inú osobu, než ktorej bola uložená povinnosť v exekučnom titule, tvrdí v návrhu na vykonanie exekúcie prechod (prevod) práva alebo povinnosti a či na preukázanie svojho tvrdenia predkladá alebo navrhuje dôkaz, či oprávnený pripojil k exekučnému titulu listinu vydanú alebo overenú oprávneným orgánom, z ktorej je zjavné, že sa splnila podmienka alebo že oprávnený splnil, prípadne zabezpečil splnenie vzájomnej povinnosti, a ďalej či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p.

Exekučný poriadok v ustanovení § 37 ods. 4 v znení do účinnosti novely vykonanej zákonom č. 341/2005 Z.z., t.j. do 31. augusta 2005, výslovne stanovil, že prechod povinnosti alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom, ak nevyplýva priamo z právneho predpisu. Za daného právneho stavu bolo pripojenie takejto listiny procesným predpokladom riadneho návrhu na vykonanie exekúcie. Po účinnosti uvedenej novely Exekučný poriadok od tejto požiadavky upustil. Len v prípadoch ak nastali skutočnosti, na základe ktorých dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu po začatí exekučného konania, stanovil požiadavku doložiť

prevod alebo prechod práv a povinností originálom alebo osvedčenou fotokópiou listiny (§ 37 ods. 3 tretia veta v spojení s § 37 ods. 4 Exekučného poriadku v znení do 30. novembra 2006); od účinnosti novely vykonanej zákonom č. 585/2006 Z.z., teda od 1. decembra 2006 už nevyžaduje predloženie takejto listiny v origináli alebo osvedčenej fotokópii. To znamená, že od 1. septembra 2005 oprávnený nie je povinný preukazovať prechod alebo prevod práva alebo povinnosti, ku ktorému malo dôjsť pred začatím exekučného konania, predložením listiny vydananej alebo overenej oprávneným orgánom, ani predložením jej originálu alebo osvedčenej fotokópie.

Zo systematiky a jednotlivých ustanovení Exekučného poriadku vyplýva, že tento zákon rozlišuje viaceré štádiá exekučného konania. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. Pokiaľ účastník exekučného konania tvrdí, že došlo k prechodu práva alebo povinnosti z exekučného titulu, súd neskúma, či prechod skutočne nastal; v tomto štádiu je postačujúce, pokiaľ je prechod dostatočne osvedčený okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených aj len neoverených fotokópií listín a časti ich príloh. Tým prirodzene nie je dotknutá otázka prípadne neskôr nastolenej potreby dôsledného skúmania (verifikácie pravdivosti tvrdeného) prechodu práva alebo povinnosti v neskorších štádiách exekučného konania (napríklad pri posudzovaní opodstatnenosti prípadných námietok povinného proti exekúcii alebo pri posudzovaní dôvodov pre zastavenie exekúcie).

V prejednávanej veci bol v návrhu na vykonanie exekúcie tvrdený prechod práva z exekučného titulu postúpením pohľadávky postupcom - správcom konkurznej podstaty úpadcu P.D.Z.P. na postupníka - obchodnú spoločnosť Z. K. s.r.o. Oprávnený na preukázanie tohto tvrdenia označil dôkazy, predložil kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok (vrátane časti prílohy). Pokiaľ sa súdy v danej procesnej situácii napriek vyššie uvedenému pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neobmedzili len na to, čo v tomto štádiu exekučného konania mali (a mohli) skúmať, ale sa (už) v ňom neprípustne a bez zákonného podkladu zaoberali tým, čo mohli skúmať (až) v neskorších štádiách tohto konania, mal ich procesný postup znaky odopretia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) a viedol k odňatiu možnosti oprávneného konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napr.

rozhodnutia dovolacieho súdu sp.zn. 1 Cdo 163/2008, 2 Cdo 169/2009, 3 Cdo 172/2009, 4 Cdo 234/2009, 5 Cdo 216/2009 a pod.).

Uvedená procesná vada zakladá vždy prípustnosť dovolania a zároveň je aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto svojím uznesením (§ 243b ods. 4 O.s.p.) zrušil tak potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). Ako od zrušovaného rozhodnutia závislé rozhodnutie (§ 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), zrušil tiež uznesenie, ktorým bola v danej veci zastavená exekúcia.

Pokiaľ odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia tiež „skonštatoval“, že aj keď oprávnený predložil súdu i notárom overenú kópiu časti prílohy Zmluvy o postúpení pohľadávok „z notárskych doložiek vyplýva len, že listiny (kópia zmluvy o postúpení pohľadávok a kópia časti prílohy) doslovne súhlasia s ich originálmi, nie je z nich zrejmé, resp. neosvedčujú pravosť podpisov účastníkov zmluvných strán“, dovolací súd pre ďalšie konanie, na ktoré sa vec vracia, poznamenáva, že je v rozpore s logikou vecí v rámci verifikácie pravdivosti tvrdenia prechodu práva (v ďalšom štádiu exekučného konania) požadovať od oprávneného, aby okrem osvedčenia správnosti odpisu alebo fotokópie listiny preukazujúcej prechod práva notárom (vidimácie), predložil súdu aj osvedčenie pravosti podpisu (legilizáciu) na tejto už osvedčenej listine.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. augusta 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Patricia Špacírová